

GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ SINAİ MÜLKİYET HAKLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –

(1) Bu yönergenin amacı, Gebze Teknik Üniversitesi'nin araştırma özgürlüğüne ve kültürüne, araştırmacı ve eser sahiplerinin haklarına saygılı nitelikte, destekleyici bir kapsamda fikri sınai mülkiyet haklarının edinilmesi, korunması, değerlendirilmesi, paylaşılması ile ilgili ilke ve esasları belirlemektir.

(2) Üniversite ile buluş yapan gerçek ve tüzel kişiler arasında fikri sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, geliştirilmesi, bildirimini yapılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konusundaki faaliyetler ile ilgili çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –

(1) Bu yönerge, Gebze Teknik Üniversitesi'nde fikri sınai mülkiyet haklarının korunması ve bu korumaya ilişkin çalışma usulleri ile ilgili kurallar ile Üniversite bünyesinde ve dışında Ar-Ge dahil olmak üzere buluş yapan gerçek kişilerin yaptıkları buluşlar ile ilgili olarak hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3-

Bu yönerge, 551 Sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmenlik, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmenlik, 554 Sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmenlik, 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmenlik, 5147 Sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun ve Kanunun Uygulama Şekli Gösterir

Yönetmenlik, 5846 sayılı Fikri ve Sanat Eserleri Kanunu ve Kanunun Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmenlik ve diğer ulusal yasal düzenlemeler, bölgesel ve uluslararası sözleşmeler ile ilgili tüm mevzuata dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –

(1) Bu yönergede geçen;

- **Buluş:** Teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan herhangi bir özgün fikir ürünü ve /veya bilimsel, mühendislik, teknolojik ve tıbbi vs. Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni bir cihaz, ürün, yöntem veya yöntemin üretilmesi, mevcut tekniğin bilinen durumuna katkıda bulunabilecek teknolojik geliştirmelerin tümü:
 - a) **Eser:** Fikri haklara konu olan, fikir ve sanat eserleri kanunu gereğince eser olarak kabul edilen ve sahibinin hususiyetini taşıyan, akademik yayınlar, bilimsel edebi kitaplar, makale, ders/konferans notları gibi ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her fikir ve sanat ürünleri
 - b) **Hizmet Buluşları:** Buluş yapan araştırmacılarının Üniversite kaynaklarıyla yaptıkları projelerden ortaya çıkan, Üniversite ile ortak yapılan projelerde görev alanların bildirmekle yükümlü olduğu ve bildirimlerin FSMHK tarafından hizmet buluşu olarak kabul edildiği buluşlar
 - c) **Serbest Buluşlar:** Hizmet buluşlarının dışında kalan diğer buluşlar ya da Üniversitenin hak talep etmediği buluşlar
- **Buluş Bildirim Formu (BBF):** GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi tarafından düzenlenmiş, buluş ve buluş sahibine dair bilgilerin bulunduğu, FSMH başvuru sürecini başlatan belge
- **Buluş Yapan Kişiler:** Üniversite bünyesinde ve dışında Ar-Ge dahil olmak üzere tüm buluş sahipleri
- **GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi:** GTÜ TTO bünyesinde yer alan ve Patent Uzmanı, Patent Danışmanı, Ticarileştirme Uzmanı, Lisanslama Uzmanı, Patent ve Marka Vekili ve Avukattan oluşan birim
- **Fikri Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) :** Patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, ticaret markaları, hizmet markaları, ticaret unvanları, menşe adları ve mahreç işaretleri, internet alan adları, entegre devre topografyaları, telif hakları, veri tabanları, ölçme değerlendirme araçları, eğitim programları, bilgisayar tabanlı eğitim araçları, know-how, ticari sırlar, buluşlar, teknolojiler, geliştirmeler, malzemeler, bileşimler, üretim süreçleri, yöntemleri

gibi sınai alandaki yeni yatırımlar ile bilimsel, edebi, sanatsal faaliyetler kapsamında insan düşüncesinin ve üretkenliğinin eseri olan özgün fikirler ve eserler dâhil olmak üzere telif hakları, tescilli veya tescilsiz tüm benzeri fikri ve sınai mülkiyet hakları, bu haklara istinaden yapılmış başvuru, yenileme ve uzatma hakları ile diğer ülkelerde eşdeğer veya aynı sonucu doğuracak nitelikte korumayı haiz hakları

- **Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Kurulu (FSMHK):** GTÜ Rektörünün bir yıl süreyle görevlendirdiği; GTÜ TTO Müdürü, GTÜ TTO Patent Uzmanı, GTÜ TTO Lisanslama Uzmanı, Patent Vekili, Avukat, Bilişim Vadisi Temsilcisi ve Gebze Ticaret Odası Temsilcisi'nden oluşan kurul
- **GTÜ TTO:** Gebze Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi
- **GTÜ FSMH Destek Fonu:** GTÜ Rektörlüğünce belirlenen FSMH destek fonu
- **Patent Vekili:** Ulusal ve uluslararası patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, marka başvurusu yapmaya yetkili, ulusal/uluslararası vekil belgesine sahip ve GTÜ TTO ile vekillik sözleşmesi yapmış gerçek ve/veya tüzel kişiler
- **Rektör:** Gebze Teknik Üniversitesi Rektörü
- **Sözleşmeler:** Üniversite'de ve/veya dışında buluş yapan kişilerle GTÜ TTO'nun belirlediği tüm hükümlerin yer aldığı belgeler
- **Ticarileştirme:** Fikri sınai mülkiyet haklarının, devir, lisans, kuluçka merkezi, start up ve spin-off şirketi ve yahut herhangi başka bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere ticari amaçla tasarrufu
- **Üçüncü Kişiler:** Üniversite'nin, GTÜ TTO'nun veya buluş yapan kişilerin Ar-Ge faaliyetlerin yürütülmesi, desteklenmesi, fikri ürünlerin ticarileştirilmesi, lisanslanması gibi tüm süreçlerde temas halinde oldukları kişi, kurum ve kuruluşlar
- **Üniversite:** Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ)

olarak tanımlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim, İnceleme ve Karar İşlemleri

Bildirim Yükümlülüğü ve Yöntemi

MADDE 5-

- (1) GTÜ FSMH Destek Fonu'ndan yararlanmak isteyen buluş sahipleri buluşunu GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi'ne bildirir.

(2) Bildirim, GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi'nin belirlediği Buluş Bildirim Formu (BBF) formatına uygun olarak hazırlanıp teslim edilir.

(3) GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi bildirim işlemleri sırasında buluş sahibinin haklarını korumak için buluşun gizliliğini koruma yükümlülüğü altındadır.

İnceleme ve Karar

MADDE 6-

(1) GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi'ne buluş yapan kişiler tarafından BBF doldurularak bildirimde bulunmuş tüm buluşlar, ön araştırma yapılması için, GTÜ TTO ile vekil sözleşmesi yapmış patent vekiline gönderilir. BBF'nin içerdiği bilgilerin patent başvurusuna temel teşkil etmesi esastır.

(2) FSMHK toplantısında buluşa ait patent ön araştırma raporu ve ticarileştirilme potansiyeli değerlendirildikten sonra, buluşun hizmet buluşu veya serbest buluş olduğuna ve buluş sahibinin GTÜ FSMH Destek Fonu'ndan yararlanıp yararlanamayacağına karar verilir.

a. Eğer buluş patentlenebilir ve ticarileştirilebilir ise, FSMHK buluşun GTÜ FSMH Destek Fonu'ndan yararlanabileceğine karar verebilir.

b. Eğer buluş patentlenebilir, ancak ticarileştirilme potansiyeli zayıfsa, FSMHK buluşun GTÜ FSMH Destek Fonu'ndan yararlanamayacağına karar verebilir. Ancak, buluş sahibi buluşunu kendi imkanları ile patentlemek isterse, FSMHK tarafından GTÜ TTO ile vekil sözleşmesi yapmış patent vekiline yönlendirilebilir.

c. Eğer ön araştırma raporuna göre buluş patentlenemez, ancak ticarileştirilme potansiyeli çok yüksekse, buluş sahibi FSMHK tarafından GTÜ TTO'nun girişimcilik ve ticarileştirme birimine yönlendirilebilir.

(3) GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi, FSMHK karar ve değerlendirmelerini buluş sahibine yazılı olarak kararın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler

GTÜ'nün Yükümlülükleri

MADDE 8-

(1) GTÜ, fikri sınai mülkiyet haklarının koruma altına alınması, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesi ve bunlardan elde edilen gelirlerin GTÜ'deki araştırmaları teşvik edici rolünün bilinci ile fikrî hakların korunması hususunda tedbirler alır.

(2) GTÜ fikri ve sınai haklar ile ilgili çalışma usul ve esasları ile araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının duyurulması, fikri hakların korunması, fikri ürünlerin kamu yararının aksine kullanımının engellenmesi için gerekli yönetsel düzenlemeleri yapacağını, önlemleri alacağını ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının, buluşunun izni olmadan buluşa ait bilgileri ifşa etmeyeceğini taahhüt etmekle yükümlüdür.

(3) GTÜ, ulusal ve uluslararası fikrî haklarının korunması için resmi makamlara yapılan başvuruların harç ücretlerini, başvuruda vekil hizmeti alınması halinde vekillik masraflarını, patent araştırma/inceleme ve yıllık sicil yenileme ücretlerini de içermek üzere sürece ilişkin tüm masrafları Üniversite'nin belirlediği GTÜ FSMH Destek Fonu ile karşılayabilir.

(4) GTÜ çalışma usul ve esasların kapsam ve içeriğini, farklı araçlar ve etkinliklerle, tüm araştırmacılara duyurmayı, farkındalık sağlamayı ve bu usul ve esasları en etkin şekilde yürüteceğini taahhüt eder.

(5) GTÜ, buluş yapan kişilerin fikri sınai mülkiyet haklarının korunması, belgelendirilmesi, ticarileştirme potansiyeline sahip olanların ticari değerlerinin tespit edilmesi ve ticarileştirilmesi ve bunlarla ilgili maliyetlerinin nereden ve nasıl karşılanacağını planlanması, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri sınai mülkiyet haklarıyla ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibi amacıyla Üniversite bünyesinde Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Kurulu (FSMHK) oluşturur.

(6) FSMHK üyeleri; GTÜ TTO Müdürü, GTÜ TTO Patent Uzmanı, GTÜ TTO Lisanslama Uzmanı, Patent Vekili ve Avukat, Bilişim Vadisi Temsilcisi, Gebze Ticaret Odası Temsilcisi olmak üzere 7 kişiden oluşmaktadır. GTÜ Rektörü FSMHK üyelerini 1 yıl süreyle görevlendirir. Aynı kişiler tekrar görevlendirilebilir. FSMHK, GTÜ TTO Müdürü'nün çağrısıyla en az 4 kişi ile toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alır. Oyların eşitliği durumunda TTO Müdürü inisiyatif kullanarak son kararı verir. FSMHK kararları Rektörün onayına sunulur.

GTÜ TTO'nun Yüklümlükleri

MADDE 9-

(1) GTÜ TTO, Üniversite adına, aşağıdaki;

a. Buluş yapan kişilerin FSMH'nın korunmasını sağlamak için gerekli başvuruları yapmak, buluşu kamu yararına uygulamaya dönüştürmek ve/veya ticarileştirmek, lisans, devir vs. verilerek ticari ve endüstriyel kullanımları süreçlerinde Üçüncü Kişilerle temaslarda bulunmak, Üniversite ve buluş sahibini temsil etmek

b. Buluş Bildirim Formunun (BBF), GTÜ TTO'ya ulaştığından itibaren fikri sınai mülkiyet haklarının korunması için gerekli başvuruları yaparak, süreçleri gerçekleştirerek buluşu maddi ve manevi olarak destek vermek,

c. FSMHK'nın yaptığı değerlendirmeler sonucunda buluşun maddi olarak desteklenmemesine karar verilmesi durumunda buluş sahiplerinin haklarının korunması için yönlendirici destek vermek

d. Her türlü sözleşmede Üniversite'nin ve buluş sahiplerinin adlarını, itibarlarını ve çıkarlarını korumayı öncelik olarak benimsemek,

e. Üniversite tarafından istihdam edilen buluş yapan kişilerin araştırma faaliyetleri için, Üçüncü Kişilerin buluş sahibinden Üniversite'nin fikri sınai mülkiyet haklarını etkileyebilecek herhangi bir belgeyi imzalamasını talep etmesi durumunda, Üniversite adına Üçüncü Kişiler ile bir sözleşme yapmak üzere müzakereleri başlatmak ve sonuçlandırmak,

f. Fikrin FSMH'nın ticari potansiyellerini belirleyecek süreçler oluşturmak, araştırma sonuçlarının ticari kullanımları için girişimciler ile ekonomik işbirliğine yönelik faaliyetleri başlatmak,

g. Eğilim analizi, sektörel faaliyetlerin ve bölgeye özgü sorunların izlenmesi ile araştırma sonuçlarının ekonomik ve toplumsal faydaya dönüşmesini sağlayacak Üniversite için öncelikli çalışma konuları ve potansiyel araştırma alanlarını belirlemek,

h. FSMH'nın korunması için yapılacak başvurulara Üçüncü Kişiler'den destek sağlamak için gerekli tüm girişimlerde bulunmak, gerektiğinde profesyonel kişi ve/veya kurum ve/veya kuruluşlardan sözleşme yaparak hizmet satın almak,

i. Üniversite'de uygulanacak olan FSMH politikalarını belirlemek,

1. FSMH kapsamındaki tüm hakların idari, hukuki ve ekonomik açıdan yönetimini sağlamak

i. FSMH konusundaki yıllık bütçeleri belirlemek

ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmekle görevlidir.

FSMHK'nın Yükümlülükleri

MADDE 10 –

(1) Buluş yapan kişilerin GTÜ TTO Fikri Haklar Birimi'ne BBF doldurarak bildirimde bulunduğu tüm buluşların patentlenebilir ve ticarileştirilebilir olup olmadıklarının belirlenmesinden sorumludur.

(2) BBF doldurularak bildirimde bulunulan buluşların GTÜ FSMH Destek Fonu'ndan yararlanıp/yararlanamayacağına karar verir.

(3) Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan haklara tecavüz durumlarında yapılacak işlemlere karar verilmesinden sorumludur.

(4) Fikri sınai mülkiyet haklarının korunması için ulusal veya uluslararası başvuruların başvuru türüne ve hangi ülkelerde korunacağına karar verilmesinden sorumludur.

(5) Konunun özelliğine ve belirlenmiş kurum ve/veya işletme politikalarının uygunluğuna göre bazı ürünlerin ticari sır olarak saklanmasına ve açıklanmamasına karar vermekle yükümlüdür.

(6) Buluş yapan kişilerin buluşlarına ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin uygun olarak belirlenmesini sağlar.

(7) Teknoloji transferi konularında gerekli kararları alarak, gerçek ve tüzel kişilerle olan ilişkilere karar verilmesinden sorumludur.

(8) Üniversite'de veya dışında buluş yapan kişilerle yapılacak sözleşmelere karar vermekle yükümlüdür.

GTÜ TTO Fikri Haklar Biriminin Yükümlülükleri

MADDE 11-

(1) FSMHK'nın sekreteryasını TTO Fikri Haklar Birimi Patent Uzmanı yürütür.

(2) FSMHK toplantı notlarının tutulmasını sağlamak ve hazırlanacak tutanakları ilgililere duyurmakla yükümlüdür.

(3) Buluş yapan kişiler tarafından GTÜ TTO Fikri Haklar Birimine bildirilen BBF'lerin patent vekillerine gönderilmesinden sorumludur.

(4) Buluş yapan kişiler tarafından GTÜ TTO Fikri Haklar Birimine bildirilen BBF'lerin, ticarileştirilebilme potansiyelinin araştırılması için, GTÜ TTO girişimcilik ve ticarileştirme birimine gönderilmesinden sorumludur.

(5) Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, coğrafi işaret, entegre devre topografyası ve marka başvurularının yapılmasını sağlamak amacıyla patent ve marka vekili ile ilgili çalışmaları yapmakla yükümlüdür. Başvuru belgelerinin alınmasına kadar olan aşamaları takip etmekle yükümlüdür. Başvuru aşamalarındaki gelişmeleri takip ederek, bu aşamalarındaki raporları FSMHK'ya bilgilendirmekle yükümlüdür.

(6) Patent ve Marka Vekili ile temasa geçerek buluşa ilişkin ön araştırma yapılmasından , patent/faydalı model, marka, endüstriyel tasarım başvurusu/belgesine ilişkin yenileme, yıllık ücret dahil tüm sürece ait işlemlerin takip edilmesinden ve ilgili yerlere bildirilmesinden sorumludur.

(7) Yukarıda belirtilen işlemlerle ilgili notların ve kayıtların GTÜ Fikri Haklar Birimi'nde bulundurulmasından, tutulmasından, bunların dosyalanmasından ve denetlenmesinden sorumludur.

(8) FSMH ilgili mevzuatları, kanunları takip eder ve FSMH politikalarının yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, farkındalık yaratılması, eğitimlerinin verilmesini sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulama Hükümleri

MADDE 12-

(1) Bu yönergenin yürürlüğe girmesinden sonra GTÜ TTO'ya yapılmış buluş bildirimlerine ilişkin işlemler bu yönergenin hükümlerine göre yürütülür.

MADDE 13-

(1) GTÜ TTO, FSMHK'nın alacağı kararlar doğrultusunda ilgili buluşun herhangi bir FSMH'ları ile korunmasının menfaatine olmayacağı durumlarda buluşu serbest bırakılabilir. Rüçhan hakkı ya da yayın sürelerinin geçirilmemesi için, buluşun serbest bırakılması makul bir sürede yapılır.

MADDE 14-

(1) Bu yönergede bulunmayan hususlarda 551 sayılı Patent Haklarının korunması hakkında Kanun Hükmünde kararname, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde kararname, 554 sayılı endüstriyel tasarımların korunması hakkında kanun hükmünde kararname, 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 5147 Sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun, 5846 sayılı Fikri ve Sanat Eserleri Kanunu veya bunun yerine kabul edilecek kanun veya kanun hükmünde kararname hükümleri uygulanır.

İntibak

MADDE 15-

(1) Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler, aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 16 – Bu yönergenin yürürlüğe girmesi ile Gebze Teknik Üniversitesi Senatosu'nun 10.10.2014 tarih ve 2014/35 oturum sayılı kararı ile kabul edilen “GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FİKRİ MÜLKİYET VE PATENT HAKLARI YÖNERGESİ” yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 17-

(1) Bu Yönerge, GTÜ Senatosu'nda onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18-

(1) Bu Yönergeyi, GTÜ Rektörü yürütür.

Yönergenin kabul edildiği Senato Toplantısının	
Tarih	Sayısı
03.02.2016	2016/02